

Byg fordøjelsessystemet

side 1 af 2

Elise Sørensen
opfinder Stomiposen

Byg fordøjelsessystemet

side 2 af 2

I skal bruge:

(pr. gruppe)

- Engangskop (mund)
- Køkkenrullerør (spiserør)
- Mælkekarton (mavesæk)
- Garn/snor af forskellig slags (tolvfingertarm, tyndtarm, tyktarm)
- Toiletrullerør (endetarm)
- Målebånd
- Saks
- Tegnekridt

Sådan gør I:

- Inddel børnene i mindre grupper.
- En fra gruppen lægger sig ned på asfalten. Tegn rundt om kroppen med kridt.
- Introducer og udlever materialerne til at bygge fordøjelsessystemet. Hjælp børnene med at måle og klippe tarmenes længde: tolvfingertarm: 25 cm, tyndtarm: 5 m, tyktarm: 1,5 m.
- Kom delene ind i jeres "kridt-menneske".

Spørgsmål:

- Har I lagt mærke til, hvor maden kommer ind henne?
- Hvilken tarm er længst, og hvilken er kortest?
- Hvor lange er alle tarmene, hvis I lægger dem efter hinanden?
- Hvor tror I, at resterne af maden kommer ud henne?

Elise Sørensen
opfinder Stomiposen

Hvad gør spyt?

side 1 af 2

Elise Sørensen
opfinder stomiposen

Hvad gør spyt?

side 2 af 2

I skal bruge:

(pr. gruppe)

- 2 gennemsigtige engangsglas
- Blødt brød
- Vand

Sådan gør I:

- Gå sammen to og to.
- Kom to små klumper brød i hvert glas.
- Kom vand i det ene glas, så det kun lige dækker brødet.
- Spytt forsigtigt ned i det andet glas, så brødet dækkes.
- Vent og se, hvad der sker med brødet i de to glas.

Spørgsmål:

- Hvad er forskellen på brødet i de to glas?
- Hvad tror I, at spyttet gør?

Fakta:

I spyt findes der forskellige *enzymer*, der fungerer som bittesmå "sakse". De hjælper med at findele maden og gøre den mere grødet, så den lettere kan komme gennem spiserøret.

Elise Sørensen
opfinder Stomiposen

På arbejde som mavesæk

side 1 af 2

Elise Sørensen
opfinder Stomiposen

På arbejde som mavesæk

side 2 af 2

I skal bruge:

(pr. gruppe)

- 1 frysepose
- 1 kiks
- 1 skive blødt brød
- ½ banan
- Vand/juice

Sådan gør I:

- Inddel børnene i små grupper, og giv dem materialerne til forsøget.
- I skal dele maden i små stykker med jeres fingre (som om I tygger det) og putte det hele ned i fryseposen (mavesækken).
- Hernede er der mavesyre, som opløser maden. Hæld lidt vand/juice ned i posen.
- Nu skal "mavesækken" på arbejde! Luk posen til, og hjælp hinanden med at mose indholdet.

Spørgsmål:

- Hvad sker der, når I kommer juice/vand ned til maden?
- Hvad sker der, når I moser maden i "mavesækken"?
- Hvor tror I, at maden kommer hen efter turen i mavesækken?

Elise Sørensen
opfinder stomiposen

Lav en lort

side 1 af 2

Elise Sørensen
opfinder stomiposen

Lav en lort

side 2 af 2

I skal bruge:

- Silk Clay/ler
- Rosiner, popcornkerner, sesamfrø el. lign.

Sådan gør I:

- Hvert barn laver en "menneskelort" ud af Silk Clay/ler og de andre materialer.
- I kan også lave dyrelorte.
- Lad lortene tørre til næste dag.

Spørgsmål:

- Hvad tror I, at lort er rester af?
- Har I lagt mærke til, om dyrs lorte ser anderledes ud end jeres?
 - Er de større/mindre?
 - Tykke/tynde?
 - Runde/aflange?
 - Sorte/brune?

Løb om kap med en prut

side 1 af 2

Elise Sørensen
opfinder stomiposen

Løb om kap med en prut

side 2 af 2

I skal bruge:

- Et sted, hvor I kan løbe
- Kridt eller to pinde
- Stopur eller mobiltelefon
- Evt. et langt målebånd

Sådan gør I:

- Læg en pind, eller tegn en kridtstreg som startlinje.
- Hjælp hinanden med at måle/skridte 30 meter fra jeres startlinje, og lav en mållinje.
- Sæt timeren til 10 sekunder.
- Råb START for at sætte løbet i gang, og STOP, når tiden er gået. Var I lige så hurtige som en prut?

Spørgsmål:

- Har I lagt mærke til, om luften kommer hurtigt eller langsomt ud, når I prutter?
- Hvor langt kunne I løbe på 10 sekunder?

Fakta:

En prut kommer ud af din numse med så meget fart, at det svarer til at kunne bevæge sig 30 meter på 10 sekunder. Verdens hurtigste løbere er faktisk endnu hurtigere. De kan løbe 100 meter på ca. 10 sekunder.

Elise Sørensen
opfinder stomiposen